

Exekuce na pohledávky z důvodu povolené zápůjčky k sanaci a proti Všeobecnému fondu peněžních ústavů v RČS. v Praze z důvodu vyplacení zápůjčky jsou nepřipustny.

Ke stížnosti proti usnesení prvního soudu, který exekuce tyto povolil, změnil v. soud v P. jako soud rekursní v odpor brané usnesení, zamítнув návrh exekuční, pokud jím bylo navrženo povolení exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky, kterou má povinná záložna za poddlužníky, a to u ministerstva financí z důvodu výplaty povolené zápůjčky k sanaci, a za Všeobecným fondem peněžních ústavů v Československé republice v Praze z důvodů vyplacení zápůjčky ve výši ± 2000 Kč.

V odůvodnění uvedl: Pokud jde o nárok na výplatu povolené zápůjčky k sanaci, tu již z povahy tohoto nároku a z jeho určení vyplývá, že jde o nárok, který nemůže býti exekucí postižen, neboť by tím určení jeho bylo zmařeno. Sanační zápůjčka ministerstva financí neměla by významu, kdyby byla podrobena zásahu jednotlivých věřitelů ústavu, jemuž byla určena. Zápůjčky takové jsou zajisté poskytovány jen v zájmu veřejném, nikoliv k užítku jednotlivých věřitelů povinné záložny. Jest také mítí na paměti, že nikdo nemá nároku na povolení této zápůjčky, nýbrž že závisí od dobré vůle příslušných činitelů.

Také by spíše byla na místě nikoliv exekuce proti ministerstvu financí, nýbrž proti státu, a tu dlužno poukázati k ustanovení článku IX. uvoz. zák. k exek. řádu, podle něhož zůstaly v platnosti předpisy dvorského dekretu z 21. srpna 1838 č. 291 sb. z. s., která prohlašují nepřipustným soudní zabavení dosud nelikvidních a u veřejných pokladen dosud nepoukázaných pohledávek tak, že bylo by nutno, aby v návrhu exekučním bylo tvrzeno a osvědčeno, že zabavení nároku jest likvidní a že byly peníze již poukázány k výplatě u příslušné veřejné pokladny.

Náhledu hořejšímu dává za pravdu sdělení ministerstva financí z 24. IV. 1930, podle něhož straně povinné ani sanační zápůjčka ani jiná podpora povolena nebyla.

Pokud jde o nárok proti Všeobecnému fondu peněžních ústavů v republice Československé z důvodu výplaty zápůjčky v částce ± 2000 Kč, není zabavení jeho rovněž přípustno.

Účelem zákona z 10. října 1924 č. 238 Sb. z. a n., kterým byl zřízen jmenovaný fond, jest, aby byla podporována spořivost zvýšením bezpečnosti fondu a aby příznivý rozvoj peněžnictví byl co možno zabezpečen, z čehož vychází, že zákon ten sleduje rovněž zájem veřejný.

§ 13 stanoví, že prostředků fondu může býti použito jen k výpomocím příslušníkům fondu, a to způsobem v zákoně blíže uvedeným, §§ 15 a 16 pak předpisují, že způsob a rozsah výpomoci mají býti stanoveny tak, aby v mezích prostředků fondových mohly býti stejnoměrně neb alespoň obecním zájmům při-

měřeně uspokojeny veškeré známé takové potřeby příslušníků téže skupiny, jakož i aby ústav byl co možno do té míry ozdraven, aby mohl své hospodářské poslání dále plniti a pokud to tento účel výpomoci dopouští, mají býti výpomoci udělovány zásadně jen v podobě zápůjček.

Samozřejmě byl by tento zákonem stanovený účel a způsob použití zmařen, kdyby bylo možno, aby jednotliví věřitelové na úkor věřitelů ostatních a na úkor ústavu samého mohli se zápůjčky takové exekuční cestou domoci. Důležitým jest také ustanovení § 20 zákona, že nároků na výpomoc nelze proti tondu uplatniti soudně.

V návrhu nebylo ani tvrzeno, tím méně osvědčeno, že výpomoc byla již povolena, pokud se týče, že byly splněny určité podmínky, od jichž předchozího splnění výpomoc byla učiněna odvislou (§§ 18, 19).

Jelikož hledě k ustanovení § 31 cit. zák. jde o fond veřejně spravovaný, bylo by vzhledem k předpisům min. nařízení ze dne 24. října 1897 č. 250 ř. z. a dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838 č. 291 sb. z. s. i zde nutno, aby bylo v návrhu tvrzeno a osvědčeno, že pohledávka za fondem jest likvidní a že byla již u příslušné pokladny k výplatě poukázána.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu z těchto důvodů:

Rekursní soud posoudil věc správně po stránce právní, i když neuvedl přímo zákonných předpisů, jež by prohlásily navrženou exekuci za nedovolenou. Předpisu takového nebylo třeba, neboť nepřipustnost exekuce na pohledávky vytčené v naříkaném usnesení plyne jak z návrhu samotna, tak i ze zákonných předpisů, na něž poukazuje sám rekurent.

Vymáhající věřitel navrhl exekuci zabavením a příkázáním pohledávek, jež má povinná strana 1. za ministerstvem financí z důvodu výplaty povolené zápůjčky na sanaci, a 2. za Všeobecným fondem peněžních ústavů v republice Československé z důvodu vyplacení zápůjčky. V případě prvému nemůže jíti vůbec o pohledávku, t. j. o poměr věřitele k dlužníkovi, neboť ministerstvo financí nemůže býti dlužníkem, jsouc pouze orgánem státu. Jedině tento mohl by býti povinen k výplatě zápůjčky, jedině proti státu mohl by povinný míti pohledávku. Měl-li vymáhající věřitel na mysli skutečně stát jako poddlužníka, nevyhovuje návrh jeho předpisu dvorského dekretu č. 291 z roku 1838, jak uvedl správně rekursní soud. Není proto třeba zabývat se dále touto pohledávkou ve smyslu dovolacího rekursu.

Pokud jde o pohledávku tvrzenou pod č. 2., jest uvážiti podle zákona č. 238/1924, že nemůže jíti o výplatu zápůjčky na základě pohledávky z důvodu smlouvy o zápůjčku, nýbrž mohlo by jíti o výpomoc poskytnutou ve formě zápůjčky (§§ 14 a 15 zák.). Nejde vůbec o poměr soukromoprávní, neboť podle § 1 zák. zřízen byl Všeobecný fond peněžních ústavů proto, aby byla

podporována spořivost zvýšením bezpečnosti vkladů, tedy za účelem spíše veřejnoprávním. Zákon má na mysli peněžní ústavy, jež jsou příslušníky fondu, ne jako soukromoprávní věřitele, nýbrž jako souhrn vkladatelů, což vyplývá z § 16, podle něhož má být poskytnuta v nejhorším případě aspoň taková výpomoc, by věřitelé mohli být uspokojeni do 80% pohledávek. Tím jest vyloučen zásah jednotlivých věřitelů na výpomoc. Proto také brání § 20 tomu, by nárok na výpomoc proti fondu byl uplatněn soudně. Fond nemůže tudíž být soudně donucen k poskytnutí nebo výplatě výpomoci, a nemělo by právního významu zabavení a přikázání k vybrání částek poskytnutých jako výpomoc příslušníkům fondu.

Rekursní soud hleděl právem k těmto skutečnostem a zamítl návrh na exekuci. Nemělo by účelu povolit exekuci na pohledávky, o nichž jest již předem z návrhu patrné, že nejsou a nemohou být po právu v ten způsob, by na ně mohla být vedena exekuce.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 12. září 1931 č. j. R I 618/30-1. Dr. Jaroslav Koutník, v. r. s.

Při výměře výživného nutno za den podání návrhu pokládati již den, kdy návrh učinila u soudu matka dítěte, nikoli teprve den, kdy se k návrhu jejímu připojil kolisní opatrovník dítěte.

Oba nižší soudy rozhodly souhlasně, rekursní soud z těchto důvodů:

Základem řízení a jemu následujícího rozhodnutí byl původně návrh matky ze dne 14. XII. 1929, kdy tato žádala za vyměření alimentů pro manž. dítě v řízení nesporném proti otcí.

Ta okolnost, že matka svůj návrh pak doplnila a opatrovník po té k němu přistoupil, neznačí nic jiného, nežli, že byly tím odstraněny formální nedostatky návrhu, nikoli však, že učiněn byl návrh nový. Přistoupil-li opatrovník dodatečně k původnímu návrhu matky, logicky nutno souditi, že stalo se to s tím úmyslem, by alimenty byly přisouzeny ode dne původního návrhu ze dne 14. XII. 1929, jenž byl základem tomuto řízení. Proto rekursní soud nijak nesdílí názoru stěžovatele, že prý soud vyměřil alimenty částečně pro praeterita a že by v tom směru jen matka mohla uplatniti nárok podle §1042 obč. z. Následkem toho nebylo stěžovateli vyhověno.

Ani dovolací stížnosti nebylo vyhověno z těchto důvodů: Stěžovatel brojí proti souhlasným usnesením obou nižších soudů jedině proto, že mu bylo uloženo platiti výživné na nezl. syna již ode dne 14. XII. 1929, t. j. ode dne, kdy návrh na placení výživného byl učiněn matkou dítěte a nikoli teprve ode dne 26. VIII. 1930,